

דף תרגול: פעלים ושמות – טבלאות נטיה (גזרת ל״ה/ל״י + גרוניות)

מהדורה למורה עולים חדשים

מהדורה למורה – מפתח תשובות

מטרות הדף:

- לזהות את מבנה הפעלים בגזרת ל״ה (ל״י) בבניין קל
- להשלים טבלאות נטיה בארבע הצורות: עבר, הווה, עתיד, שם הפועל
- להבין כיצד אותיות גרוניות משפיעות על ניקוד הפועל

גרסת עולים חדשים – מילון מילים בראש הדף, משפטים קצרים ושפה פשוטה. אפשר לאפשר מילון אישי ועבודה בזוגות.

חלק א׳ – בחירה מרובה – זיהוי צורות

1. א – רוֹאֶה
2. ב – יַעֲשֶׂה
3. ד – לִקְנוֹת
4. ב – רָצָה
5. ב – א
6. ג – בּוֹנֶה

חלק ב׳ – השלמת משפטים – טבלת נטיה

1. רָאָה
2. עוֹשֶׂה
3. יִרְאֶה
4. לִרְאוֹת
5. יַעֲשֶׂה
6. לַעֲשׂוֹת

חלק ג׳ – התאמה – שורש ושם הפועל

1 – ד (לִרְאוֹת)
2 – ה (לַעֲשׂוֹת)
3 – א (לִקְנוֹת)
4 – ב (לִרְצוֹת)
5 – ג (לִבְנוֹת)

חלק ד׳ – נכון או לא נכון

1. נכון – זו הגדרת הגזרה
2. נכון – אותיות גרוניות נוטות לתנועת פתח
3. לא נכון – האות האחרונה (ה׳/י׳) נעלמת וסיומת -וֹת מופיעה במקומה
4. נכון – זהו בניין קל פשוט
5. נכון – למשל רוֹאֶה, עוֹשֶׂה

חלק ה׳ – כתיבה קצרה

1. האות א׳ היא גרונית ולכן דורשת תנועת פתח, כמו בעתיד יִרְאֶה
2. עבר: קָנָה, הווה: קוֹנֶה, עתיד: יִקְנֶה, שם הפועל: לִקְנוֹת
3. לדוגמה: בנה – בָּנָה / בּוֹנֶה / יִבְנֶה / לִבְנוֹת; רצה – רָצָה / רוֹצֶה / יִרְצֶה / לִרְצוֹת

כרטיס יציאה – מה לחפש

- שורש שהאות האחרונה בו היא ה׳ או י׳
- יִרְאֶה
- היא גורמת בדרך כלל לתנועת פתח במקום תנועה אחרת

טיפים להפעלה:

- אפשר להתחיל בכתיבת הטבלה המלאה של ר-א-ה על הלוח לפני תחילת התרגול
- מומלץ לחזק את ההבדל בין האות הגרונית לשאר אותיות השורש בצבע או בהדגשה
- בגרסה לחינוך מיוחד לדלג על כל הפריטים המסומנים כקשים יותר

דף תרגול: פעלים ושמות – טבלאות נטיה (גזרת ל״ה/ל״י + גרוניות)

דף התלמיד/ה עולים חדשים

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

בדף הזה נלמד איך משלימים טבלה של פועל: עבר, הווה, עתיד ושם הפועל. נתרגל שורשים שהאות האחרונה שלהם היא ה' או י'.

📖 מילון קטן:

גזרת ל״ה (ל״י)	שורש שהאות האחרונה שלו היא ה׳ או י׳
גרונית	אות מהקבוצה א, ה, ח, ע, ר
בניין קל	הבניין הפשוט ביותר בעברית
שם הפועל	צורת הבסיס של הפועל, למשל לִרְאוֹת
עבר	תיאור פעולה שכבר קרתה
הווה	תיאור פעולה שקורית עכשיו
עתיד	תיאור פעולה שתקרה

1 חלק א׳ – בחירה מרובה – זיהוי צורות

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. איך אומרים 'רואה' בשורש ר-א-ה?

א) רוֹאֶה ב) רָאוּי ג) יִרְאֶה ד) רָאָה

2. איך אומרים 'יעשה' בעתיד?

א) עוֹשֶׂה ב) יַעֲשֶׂה ג) עָשָׂה ד) לַעֲשׂוֹת

3. מה שם הפועל של קנה?

א) קוֹנֶה ב) קָנָה ג) יִקְנֶה ד) לִקְנוֹת

4. איך אומרים 'רצה' בעבר?

א) רוֹצֶה ב) רָצָה ג) יִרְצֶה ד) לִרְצוֹת

5. מצאו את האות הגרונית בשורש ר-א-ה

א) ר ב) א ג) ה ד) אין אות גרונית

6. איך אומרים 'בונה'?

א) בָּנָה ב) לִבְנוֹת ג) בוֹנֶה ד) יִבְנֶה

2 חלק ב׳ – השלמת משפטים – טבלת נטיה

השלימו את המילה החסרה.

1. עבר (הוא) של השורש ר-א-ה הוא _____

2. הווה (הוא) של השורש ע-ש-ה הוא _____

3. עתיד (הוא) של השורש ר-א-ה הוא _____

4. שם הפועל של השורש ר-א-ה הוא _____

5. עתיד (הוא) של השורש ע-ש-ה הוא _____

6. שם הפועל של השורש ע-ש-ה הוא _____

3 חלק ג׳ – התאמה – שורש ושם הפועל

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. ר-א-ה	___	**א.** לִקְנוֹת
2. ע-ש-ה	___	**ב.** לִרְצוֹת
3. ק-נ-ה	___	**ג.** לִבְנוֹת
4. ר-צ-ה	___	**ד.** לִרְאוֹת
5. ב-נ-ה	___	**ה.** לַעֲשׂוֹת

4 חלק ד׳ – נכון או לא נכון

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	בגזרת ל״ה האות האחרונה של השורש היא ה׳ או י׳	☐	☐
2	כאשר יש אות גרונית בשורש, הניקוד לרוב משתנה לפתח	☐	☐
3	בצורת שם הפועל של גזרת ל״ה, האות האחרונה של השורש תמיד נשארת בכתיב	☐	☐
4	הפועל רָאָה שייך לבניין קל	☐	☐
5	בצורת ההווה של פעלי ל״ה הסיומת היא בדרך כלל ה׳ עם תנועת סגול (ֶה)	☐	☐

5 חלק ה׳ – כתיבה קצרה

ענו בקצרה.

1. הסבירו במילים שלכם מדוע בשורש ר-א-ה האות א׳ משפיעה על הניקוד

2. כתבו את הטבלה המלאה (עבר, הווה, עתיד, שם הפועל) לשורש ק-נ-ה

3. מצאו עוד שני פעלים בגזרת ל״ה ובנו להם טבלת נטיה דומה

כרטיס יציאה

מהי גזרת ל״ה?

כתבו את צורת העתיד (הוא) של השורש ר-א-ה

איך אות גרונית משפיעה על הניקוד בפועל?

איך הרגשתי בשיעור? ☹ 😐 🙂 😀